

Crna Gora
Vlada Crne Gore

MINISTARSTVO PROSVJETE I NAUKE

ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

Katalog znanja - predmetni program

Francuski jezik, I strani jezik
I, II, III i IV razred srednje stručne škole

Podgorica 2008.

1. NAZIV NASTAVNOG PREDMETA**PRVI STRANI JEZIK****NAZIV PREDMETNOG PROGRAMA****FRANCUSKI JEZIK (PRVI STRANI JEZIK)****2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA****a. Položaj, priroda i namjena predmetnog programa**

Nastava i učenje francuskog jezika treba da pomognu učenicima/ama da, kroz savladavanje i usvajanje jezičkih kompetencija i vještina, stiču neophodna znanja i tehnike za formiranje funkcionalnog i svrsishodnog jezičkog izraza. Interkulturalna, estetska i etička komponenta, kao nezaobilazni pratioci tokom učenja stranog jezika, doprinose ukupnom intelektualnom razvoju djece i uspostavljanju pravilne ravnoteže u odnosu na opšteprihvaćene kulturološke vrijednosti i svijest o sopstvenom identitetu.

Učenjem francuskog jezika učenicima/ama se otvara mogućnost da postanu dio velike porodice govornika francuskog jezika koja broji 56 zemalja sa pet kontinenata, dva pridružena člana (Albanija i Makedonija) i pet u svojstvu posmatrača (Litvanija, Češka, Slovačka, Poljska, Slovenija). Pored engleskog, francuski je jedini jezik koji se izučava u svim zemljama svijeta, i istovremeno je zvanični i radni jezik svih relevantnih međunarodnih institucija i organizacija.

Pored humanističke dimenzije, poznavanje francuskog jezika je značajno i zbog mogućnosti profesionalnog i stručnog napredovanja iz oblasti u kojima Crna Gora saraduje sa partnerima iz francuskog govornog područja kao što su: turizam, ugostiteljstvo, razni oblici privredne i univerzitetske saradnje, prevodilačka djelatnost, državna administracija i diplomatija i sl. Osim ovih, nastava francuskog jezika obuhvata i druge opšteobrazovne i vaspitne sadržaje (Vidi *Opšti ciljevi predmetnog programa*), a u stručnoj školi i upoznavanje sa jezikom struke.

U stručnim školama u Crnoj Gori može se izučavati kao prvi ili kao drugi strani jezik u okviru obaveznih predmeta. U srednjim školama za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu, na smjeru „turistički tehničar“ može se izučavati i kao treći jezik (izborni predmet).

b. Broj časova po godinama obrazovanja i nivoima postignuća

Razred	Prvi strani jezik 7 – 10. godina učenja		
	Nedjeljni broj časova	Godišnji broj časova	Nivoi postignuća
I	3	105	B1
II	3	105	B1
III	3	105	B2
IV	3	96	B2
Ukupno	12	411	Napredni nivo

Preporučuje se da nastavnik/ca oblikuje **oko 15-20%** nastavnih sadržaja u saradnji sa učenicima/ama i upravom škole u zavisnosti od specifičnosti struke/sredine.

3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Učenje stranih jezika treba da doprinese **razvoju**:

- komunikativnih sposobnosti učenika/ca na francuskom jeziku;
- pozitivnih vrijednosti i ovladavanja vještinama u kontekstu multikulturalnog i multikonfesionalnog društvenog miljea;
- veće autonomije učenika/ca i tehnika samostalnog učenja;
- harmonične ličnosti učenika/ce i svijesti o sopstvenom identitetu kroz građenje humanističkog i tolerantnog odnosa prema društvu i različitim jezicima i kulturama;
- radoznalosti, opštih komunikativnih sposobnosti, duhovitosti, tolerantnih oblika ponašanja i kulture dijaloga;
- samopouzdanja, samostalnosti i kreativnosti;
- radnih navika, marljivosti, odgovornosti i motivisanosti;
- kulture lijepog ponašanja u školi, porodici i na javnom mjestu, kao i sposobnosti slušanja i uvažavanja mišljenja drugog;
- ekološke svijesti i ljubavi prema prirodi i životinjama;
- humanih odnosa među polovima;
- fer-pleja i timskog rada;
- pozitivnog odnosa prema prostoru i kulturi stanovanja;
- svijesti o značaju multikulturalizma i plurilingvizma.

Ciljevi nastave francuskog jezika:

- **saznajni** - znanje činjenica, razumijevanje naučenih činjenica i utvrđivanje odnosa među njima, upotreba naučenog u konkretnim situacijama, upoznavanje druge kulture;
- **socijalni** - razvoj komunikativnih sposobnosti, shvatanje sebe kao dijela društvene cjeline i aktivnog učesnika u društvenim odnosima, spremnost na saradnju i prihvatanje drugih kao ravnopravnih učesnika u društvenoj grupi, razvoj gledišta, prihvatanje druge kulture, formiranje civilizacijskih stavova, razvijanje svijesti o značaju *frankofonije*;
- **emotivni** - doživljavanje sebe i drugih bez predrasuda, razvoj samopouzdanja i pozitivne predstave o sebi;
- **motivacijski** - podsticanje radoznalosti i otvorenosti prema sredini;
- **estetski** - senzibilizacija prema lijepom;
- **moralno-etički** - usvajanje pozitivnih vrijednosti, oblikovanje vrijednosnih sudova i prihvatanje normi ponašanja.

4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Tabele koje slijede sadrže: operativne ciljeve, aktivnosti, pojmove i sadržaje, korelacije.

Kolona *operativni ciljevi* - proizilazi iz opštih ciljeva i usmjerena je na **učenike/ce**. Pokazuje šta učenik/ca treba da nauči, sazna, postigne, može da uradi. Objedinjuje sadržajne (pojmovi, principi, zakonitosti) i procesne ciljeve (razne kognitivne i komunikacijske sposobnosti i kompetencije) i **služi kao osnova za definisanje standarda znanja**.

Kolona *aktivnosti* - predložene *aktivnosti* proizilaze iz postavljenih ciljeva i upućuju na procese i radnje putem kojih učenik/ca ostvaruje cilj. Predstavljaju **smjernice**, nipošto striktna uputstva, za **nastavnike/ce**.

Kolona *pojmovi i sadržaji* predstavlja **otvoren** izbor za realizaciju predviđenih ciljeva i aktivnosti. U skladu sa mogućnostima i zahtjevima učenika/ca, nastavnik/ca je slobodan/na da kolonu dopuni ili skрати u obimu koji **neće ugrožavati** mogućnost sticanja kompetencija prema postavljenim standardima znanja.

Kolona *korelacije* predstavlja uputstva i preporuke za ostvarivanje funkcionalne saradnje iz predmetnih oblasti u kojima je moguće napraviti logičku vezu i preplitanje od koristi za savladavanje nastavnih jedinica. Nastavnicima/ama je ostavljena mogućnost da i sami/e dopisuju ostvareni stepen povezanosti sa ostalim predmetima i nastavnim sadržajima za koje smatraju da im mogu biti od važnosti u sprovođenju nastavne prakse iz francuskog jezika.

Teme – opšte teme iz kojih proizilaze pojedinačne.

4.1. TEME

Porodica, dom i okruženje:	lični podaci, porodica; uslovi stanovanja.
Odnosi u porodici i društvu:	porodica, prijatelji, poznanici, susjedi; posjete, dogovori, pozivnice, dopisivanje, klubovi i udruženja; ljubav i prijateljstvo, problemi i sukobi.
Slobodno vrijeme i razonoda:	vikend, interesovanja mladih, Internet, sport, muzika, književnost, film, pozorište, TV.
Obrazovanje:	školovanje, obrazovne institucije, ispiti; vrste i izbor zanimanja.
Ishrana:	vrste hrane i pića, zdrava ishrana, restorani.
Zdravlje:	dijelovi tijela, čula, higijena, zdravlje, bolesti i povrede, bolesti zavisnosti.
Kupovina:	vrste prodavnica, kupovina, moda i odijevanje.
Putovanja:	praznici, raspust, turistička putovanja, smještaj, znamenitosti; prevozna sredstva, dokumenti.
Uslužne djelatnosti:	državne službe i institucije, formulari, zahtjevi.
Aktuelna zbivanja i društvo:	način života, kultura, društvo, tradicija, mediji, naučno-tehnološka dostignuća, ekologija.
Klima i vremenski uslovi:	vremenska prognoza, vremenske nepogode i katastrofe.

Prvi strani jezik: I razred (sedma godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije osnovno značenje slušanog teksta o sadržajima iz svakodnevnog života, - izdvaja određene podatke iz slušanog teksta, - razumije pojedinosti iz kraćeg izlaganja o poznatim temama pod uslovom da se upotrebljava standardni jezik, - razumije jednostavnija uputstva, - u kontekstu određuje značenje nepoznatih riječi kada se radi o poznatim sadržajima, - prepozna okolnosti sporazumijevanja i raspoloženje govornika. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju kraće autentične tekstove (razgovore, intervjue, opise, priče, pjesme), - hvataju bilješke, - odgovaraju na pitanja, - dopunjavaju tekst ili tabele, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - prepričavaju odslušani tekst. 	<p>Fonetika - <i>Phonetique</i> Le rythme et l'intonation Opposition entre les sons proches</p> <p>Članovi - <i>Articles</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - défini - indéfini - contracté - partitif - de partitif <p>Imenice - <i>Noms</i> Les marques du féminin et du pluriel des noms</p> <p>Pridjevi - <i>Adjectifs</i> L'accord et la place des adjectifs Les adjectifs démonstratifs Les adjectifs possessifs Les adjectifs indéfinis Les adjectifs dont le sens change selon leur position</p> <p>Zamjenice - <i>Pronoms</i> Pronoms relatifs simples Pronoms indéfinis Pronoms personnels complément: COD et COI Pronom personnel + impératif Pronoms adverbiaux: en, y</p>	<p>Maternji jezik i književnost:: razmišljanje o jeziku kao sistemu komunikacije, fonološki, pravopisni, gramatičko-sintaksički sistem, tehnike pisanja sastava; različiti autentični tekstovi - strip, štampa, proza, poezija.</p> <p>Istorija: poznate istorijske ličnosti iz svijeta umjetnosti i nauke, različite epohe.</p> <p>Informatika: Internet, elektronska pošta.</p> <p>Matematika: glavni i redni brojevi; geometrijska tijela i figure.</p> <p>Muzička umjetnost:: razvijanje muzikalnosti, ritma, njegovanje francuske šansone, najznačajniji francuski kompozitori i njihova djela, različiti muzički žanrovi; muzički događaji.</p> <p>Biologija: ekologija.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport.</p> <p>Geografija: klima i različiti oblici reljefa u Francuskoj, različite francuske oblasti i njihove odlike.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da uz prihvatljiv izgovor i intonaciju: A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna da se: pozdravi, oprosti, predstavi sebe i drugog, zahvali, izvini se, ukratko (o)pravda, - postavlja pitanja, traži i daje jednostavne informacije, ugovara sastanak, - potvrđuje ili osporava nečije mišljenje, prihvata, odbija (poziv, prijedlog), - izrazi naredbu, upozorenje, zabranu ili jednostavno uputstvo, - razgovara u prodavnici, naruči jelo u restoranu, - predlaže ili planira aktivnosti, - predlaže plan odmora i putovanja, - traži pojašnjenje, savjetuje; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje vlastiti izgled i iznosi karakteristike osoba, predmeta, mjesta ili daje opis jednostavne situacije, - kvantitativno se izražava, poredi, - ispriča, izrazi vremenske i prostorne odnose, - izrazi (ne)dopadanje, simpatiju/antipatiju, tugu/radost, interesovanje/ nezainteresovanost, (ne)povjerenje, zabrinutost/ravnodušnost, - objašnjava ili izrazi mišljenje ili stav, obrazlažući na jednostavan, ali smislen način, - učtivo formuliše neki zahtjev, izrazi pretpostavku, - izrazi potrebu za nečim, - povezuje jednostavnije uzročno-posljedične veze, - opiše i poredi interesovanja mladih u različitim zemljama, - opiše i poredi školske sisteme. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učestvuju u intervjuu, - sastavljaju dijaloge, - prepričavaju, - opisuju, - igraju uloge (jeux de rôle), - podnose usmeni izvještaj, - učestvuju u diskusiji. 	<p>Glagoli - Verbes Révision et emploi des temps de l'indicatif:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Présent • Impératif • Futur simple <p>Conditionnel présent Passé composé Imparfait Imparfait/passé composé Accords du participe passé Passif Situer dans le temps Reconnaissance du subjonctif présent</p> <p>Strukture - Structures Double négation Ne...que Coordination</p> <p>Sintaksa - Syntaxe Interrogation indirecte Discours rapporté au présent Subordonnée conditionnelle Phrase impersonnelle L'enchaînement des idées L'expression de la quantité précise et imprécise</p> <p>Brojevi - Nombres Numéros cardinaux Numéros ordinaux</p>	

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepozna vrstu teksta (pisma, prospekti, novinski članci, oglasi, natpisi, reklame, poezija, odlomak iz književnog djela), - razumije glavne informacije iz teksta o poznatoj temi, - pronađe posebnu informaciju u tekstu pisanom na standardnom jeziku, - razumije pojedinosti, veze među dijelovima teksta, - zaključi o značenju riječi iz konteksta. <p>PISANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje pravila interpunkcije i pravopisa, - primjenjuje gramatička pravila i vokabular u novom kontekstu, - jasno povezuje ideje, - piše kratke tekstove jednostavnim rečenicama, - ispunjava formular, - vodi prepisku (poruka, pismo) o poznatim temama, - opisuje događaje, mjesta, osjećanja i iznosi sopstveno mišljenje o bliskim temama. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno, - izmiješane fragmente teksta sklapaju u smislenu cjelinu, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - odgovoraju na pitanja, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - slijede uputstva. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ispunjavaju formular, - osmišljavaju pisma prijatelju, poruke, izvještaje, priče, - rade na projektnim zadacima. 		

Prvi strani jezik: II razred (osma godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije suštinu izlaganja o poznatim temama u novom kontekstu, - razumije važne informacije u najavama, vijestima, intervjuima uz eventualne zvučne smetnje, - uočava specifične informacije u izlaganju na standardnom jeziku, - razumije tehnička uputstva, - prepozna stavove, emocije i okolnosti interakcije. <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da uz prihvatljiv izgovor i intonaciju:</p> <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ostvari komunikaciju pravilnim korišćenjem jezičkih sredstava uz manje oklijevanje, - bez pripreme učestvuje u razgovoru o poznatoj temi, - razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije o temama koje ga/je interesuju, - savjetuje, preporučuje, predlaže, - izrazi želju, namjeru, žaljenje, obavezu, zabranu, osjećanja i raspoloženja; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - govori o stvarima koje poznaje povezujući ih logički i hronološki, - prenese informacije ili nečije mišljenje, - izloži i odbrani svoje mišljenje iznoseći argumente i objašnjenja. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, opis, priču, pjesme), - pišu bilješke, - popunjavaju praznine u tekstu ili tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - odgovaraju na pitanja, - izvršavaju naredbe. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igraju uloge (jeux de rôle), - opisuju, - prepričavaju, - podnose usmeni izvještaj, - pripremaju kraće izlaganje, - učestvuju u diskusiji, - učestvuju u problemskim zadacima. 	<p>Fonetika - <i>Phonetique</i> Le rythme et l'intonation</p> <p>Imenice - <i>Noms</i> Pluriel des noms Pluriel des noms composés</p> <p>Pridjevi - <i>Adjectifs</i> Les adjectifs dont le sens change selon leur position</p> <p>Zamjenice - <i>Pronoms</i> Les pronoms démonstratifs Le pronom possessif Pronoms relatifs composés</p> <p>Glagoli - <i>Verbes</i> ne pas + infinitif Subjonctif présent Conditionnel passé Plus-que-parfait Gérondif Déroulement de l'action Notion du passé simple</p> <p>Prilozi - <i>Adverbes</i> Adverbes en <i>-ment</i></p> <p>Sintaksa - <i>Syntaxe</i> Subordonnée conditionnelle Discours rapporté au passé Expression de la durée</p>	<p>Maternji jezik i književnost: različiti jezički registri - argo, jezik reklame, oglasa, književni rodovi.</p> <p>Istorija: važni događaji i ličnosti francuske i svjetske istorije, upoređivanje različitih civilizacijskih karakteristika.</p> <p>Likovna umjetnost: povezivanje postojećih znanja sa autentičnim primjerima francuskih slikara i pravaca.</p> <p>Geografija: turizam, francuski turistički centri, putovanja.</p> <p>Biologija: ekologija, zaštita životne sredine.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uočava bitne činjenice i informacije u složenijem tekstu koji uključuje poznatu leksiku i gramatiku, - razumije temu, ton, jezički registar nekog dokumenta, - prepoznaje implicitne iskaze u tekstu. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (pismo, e-mail, opis ljudi, mjesta, događaja, situacije), - koristi odgovarajuće jezičke strukture, vokabular, uz pravilnu interpunkciju i pravopis, - pravilno strukturira tekst jasno povezujući ideje. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno i neverbalno, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - izmiješane fragmente teksta sklapaju u smislenu cjelinu, - odgovoraju na pitanja, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke tipa „tačno/netačno“, - slijede uputstva. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sastavljaju formalno i neformalno pismo, - osmišljavaju izvještaj, prikaz događaja, priču, članak, - rade na projektnim zadacima. 		

Prvi strani jezik: III razred (deveta godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije izlaganje u kome se poznati jezik javlja u novom kontekstu, - razumije suštinu složenijeg govornog iskaza - oglasi, poruke, predavanja, informativne emisije, televizijske serije u kojima dominira standardni jezik, - uoči specifične informacije u složenijem govornom iskazu, - prepozna stavove, emocije i okolnosti interakcije, - prati tok događaja prilikom dužeg izlaganja, - prati složeniju raspravu jasno raščlanjujući argumente za i protiv nekog stanovišta, - prepozna i razlikuje registre jezika. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, opis, priča, pjesme), - pišu bilješke, - popunjavaju praznine u tekstu ili tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora ili „tačno/netačno“, - odgovaraju na pitanja, - izvršavaju naredbe. 	<p>Fonetika - <i>Phonetique</i> Le rythme et le sens</p> <p>Imenice - <i>Noms</i> La nominalisation</p> <p>Pridjevi - <i>Adjectifs</i> Adjectifs indéfinis</p> <p>Zamjenice - <i>Pronoms</i> Le pronom personnel complément Le pronom adverbial <i>EN</i> (un, quelques-uns) Place des pronoms (me, le, m'en, les, y)</p> <p>Glagoli - <i>Verbes</i> Plus-que-parfait Futur antérieur Subjonctif Passé simple Infinitif passé</p> <p>Strukture - <i>Structures</i> Interrogation <i>qui est-ce qui, qui est-ce que</i></p> <p>Sintaksa - <i>Syntaxe</i> Articulateurs logiques de cause, de conséquence, de condition, d'opposition Subordonnée de comparaison Proposition infinitive</p>	<p>Maternji jezik i književnost: obrada autentičnih tekstova francuskih autora, predstavnika pravaca zastupljenih u programu; kultura usmenog i pismenog izražavanja: izvještaj, intervju, vijest, komentar.</p> <p>Latinski jezik: porijeklo francuskog jezika, etimologija riječi.</p> <p>Psihologija: tema snova, psihotestovi, razvoj dinamičnosti u grupi, njegovanje dijaloga, tolerancije, uvažavanja, podsticanje samostalnosti i kreativnosti.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>GOVOR Učenik/ca treba da: A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ostvari komunikaciju pravilnim korišćenjem jezičkih sredstava (leksika, gramatika, registar), - započne, održava razgovor i mijenja temu, - jasno izrazi emocije različitog intenziteta, vjerovatnoću, nemogućnost, žaljenje, - kritikuje, savjetuje, iznosi pretpostavke, - aktivno učestvuje u razgovoru, preuzima inicijativu, - izloži i brani svoje mišljenje iznoseći argumente i objašnjenja; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - govori o sopstvenom iskustvu i stvarima koje poznaje, - detaljno opisuje ličnost, predmet, mjesto, situaciju, događaj, - u kraćem izlaganju na određenu temu nabraja, naglašava važne elemente, daje definicije, rezimira, donosi zaključke, - na metodičan i jasan način izlaže o određenoj temi, naglašavajući bitne elemente, - izražava sopstveno mišljenje i daje vrijednosni sud o kulturnim događajima i književnim djelima. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igraju uloge (jeux de rôle), - učestvuju u intervjuu, - razgovaraju, - opisuju, - prepričavaju, - podnose usmeni izvještaj, - pripremaju kraće izlaganje, - učestvuju u diskusiji, - analiziraju književni tekst. 		

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u nešto dužim i kompleksnijim tekstovima izdvoji bitne informacije, - u globalu razumije autentične tekstove (novinske članke, pisma, kritike, reklame), - shvata skriveno značenje rečenice ili izraza, - razumije članke i izvještaje o savremenim problemima društva u kojima autori iznose lični stav ili posebno gledište, - razumije smisao kraćih književnih i poetskih tekstova. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta tekstova (formalno i neformalno pismo, CV, izvještaj, priču, komentar, esej), - koristi odgovarajuće jezičke strukture, vokabular, uz pravilnu interpunkciju i pravopis, - pravilno strukturira tekst jasno povezujući ideje, - napiše esej ili izvještaj iznoseći prednosti i mane različitih stavova na uvjerljiv način, - napiše kritički osvrt na neki film, knjigu ili pozorišnu predstavu. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslov dijelovima teksta, - rezimiraju, - odgovaraju na pitanja, - izmiješane fragmente teksta sklapaju u smisaonu cjelinu, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - slijede uputstva, - čitaju književne tekstove i razgovaraju o njima, - rade dramtizaciju teksta. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sastavljaju formalno i neformalno pismo, - opisuju, - osmišljavaju izvještaj, priču, komentar, esej, - rade na projektnim zadacima. 		

Prvi strani jezik: IV razred (deseta godina učenja)

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije standardni jezik o poznatim ili manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, - razumije smisao i uoči bitne informacije u audio-zapisima na standardnom jeziku (vijesti, intervju, aktualne reportaže, snimljene poruke, zabavne emisije), - prepozna registar, - uoči stavove, ideje, mišljenja i emocije koji nijesu eksplicitno navedeni, - razumije suštinu složenijih predavanja, govora, izvještaja i drugih oblika izlaganja iz obrazovne ili stručne sfere, - uglavnom razumije i prati dokumentarni i igrani film, intervju, televizijsku dramu. <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi brzinu i ritam prirodnog govora birajući prikladne strukture i vokabular, - podesi sopstveni izraz odgovarajućim jezičkim registrima; <p>A. učestvuje u razgovoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vodi jasan i povezan razgovor, - razmjenjuje gledišta tokom diskusije na različite teme, - iznese argumente na metodičan način, - izrazi svoja mišljenja i da ih postojano brani tokom diskusije, dajući objašnjenja, argumente i komentare; <p>B. povezano govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planski priprema kraće izlaganje i ilustruje ga odgovarajućim primjerima, - na jasan način izlaže pripremljeno predavanje, navodeći razloge za i protiv nekog posebnog stanovišta iznoseći prednosti i mane različitih opcija. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju autentične tekstove (razgovor, intervju, opis, priču, pjesme), - pišu bilješke, - popunjavaju praznine u tekstu ili tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora ili „tačno/netačno“, - odgovaraju na pitanja, - izvršavaju naredbe. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igraju uloge (jeux de rôle), - učestvuju u intervjuu, - razgovaraju, - opisuju, - vrše poređenja, - prepričavaju, - podnose izvještaj, - pripremaju izlaganje, - učestvuju u diskusiji, - analiziraju književni tekst. 	<p>Fonetika - <i>Phonetique</i> Le rythme et le sens</p> <p>Imenice - <i>Noms</i> Qualifier et modifier le nom</p> <p>Glagoli - <i>Verbes</i> Passé simple Subjonctif passé Emploi des modes dans les subordonnées</p> <p>Prilozi - <i>Adverbes</i> Adverbes exprimant l'espace, le lieu etc.</p> <p>Veznici - <i>Conjonctions</i> Conjonctions suivies du subjonctif</p> <p>Sintaksa - <i>Syntaxe</i> Proposition participale Proposition infinitive</p> <p>Strukture - <i>Structures</i> Articulateurs logiques pour exprimer</p> <ul style="list-style-type: none"> • le but, • la cause • la conséquence • la concession, • la condition concessive • le temps • la comparaison 	<p>Maternji jezik i književnost: obrada autentičnih tekstova francuskih autora, predstavnika pravaca zastupljenih u programu, kultura usmenog i pismenog izražavanja: izvještaj, intervju, vijest, komentar.</p> <p>Sociologija: čovjek, društvo, kultura, mediji; teme iz francuske političke i socijalne stvarnosti.</p> <p>Filozofija: najznačajniji francuski predstavnici filozofskih pravaca.</p> <p>Fizičko vaspitanje: sport i zdravlje.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije ključne ideje autentičnog teksta prezentirane eksplicitno ili implicitno, - brzo pređe složen i duži tekst, uočavajući najvažnije informacije, - shvati bitne elemente službene prepiske, - razumije tekstove o savremenim problemima društva u kojima se iznose mišljenja, argumenti i kritike, - razumije pokretačke motive likova u književnom tekstu i uticaj donešenih odluka na odvijanje radnje, - razumije metaforički stil poetskih tekstova. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (pismo, rezime, članak, izvještaj, priču, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta), - koristi odgovarajuće jezičke strukture, vokabular, uz pravilnu interpunkciju i pravopis, - pravilno strukturira tekst jasno povezujući ideje i koristeći odgovarajuća jezička sredstva, - piše kritički osvrt na neki kulturni događaj, - napiše esej ili izvještaj iznoseći prednosti i mane različitih stavova na uvjerljiv način, - izvrši sintezu informacija i argumenata prikupljenih iz različitih izvora, - napiše esej ili izvještaj, metodično gradeći argumentaciju uz odgovarajuće naglašavanje bitnih detalja. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju različite vrste teksta i reaguju verbalno, - povezuju date naslove sa dijelovima teksta, - daju naslove dijelovima teksta, - rezimiraju, - odgovaraju na pitanja, - popunjavaju praznine u tekstu, tabeli, - rješavaju zadatke višestrukog izbora, - rješavaju zadatke „tačno/netačno“, - slijede uputstva, - čitaju književne tekstove i razgovaraju o njima, - pripremaju i izvode dramatizaciju teksta. <p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sastavljaju formalno i neformalno pismo, - opisuju, - osmišljavaju izvještaj, priču, komentar, esej, - rade na projektnim zadacima. 		

5. DIDAKTIČKA UPUTSTVA

Metodika nastave francuskog jezika treba da omogući skladno razvijanje kognitivne, psiho-motorne, afektivne i komunikativne sposobnosti učenika/ca, podstiče slobodu i kreativnost ideja, razvija kulturne, estetske i intelektualne vrijednosti i sposobnosti. Savremena nastava francuskog jezika proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, najsavremenijih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena na učenika/cu. Na ovim polazištima, kao i na brojnim stranim i domaćim uspješnim iskustvima u nastavi **francuskog kao stranog jezika** zasnivaju se i ova didaktička uputstva, napisana u formi sugestija nastavniku/ci i usmjerena na podsticanje kreativnosti i angažovanje stvaralačkih mogućnosti učenika/ca.

U cilju što bolje motivisanosti učenika/ca za uspješno učenje francuskog jezika i aktiviranja njihovog kreativnog potencijala, neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika/ca i učenika/ca, kao i između samih učenika/ca. Stvaranje i razvijanje prisnih odnosa značajno je na svim nivoima izučavanja francuskog jezika, budući da afektivni potencijal predstavlja neophodan uslov za nesmetan razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja.

Ističemo značaj motivacije u svakoj fazi učenja, zatim pažljivog izbora nastavnih sadržaja, usklađenih sa spoznajnim svijetom učenika/ca, doživljajima i interesovanjima određenog uzrasta, kao i raznolikost aktivnosti sa elementima igre, koje imaju za cilj doživljaj učenja francuskog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja, odnosno spontano prihvatanje jezika aktiviranjem svih čula. U skladu sa postizanjem ovog cilja preporučuje se izbor tzv. *activités déclenchantes*, koje podrazumijevaju istovremeno opuštanje i aktiviranje učenika/ca i prelaz neopterećenog uvođenja iz svijeta spontanog učenja kroz igru u svjesno učenje jezika.

Navodimo najznačajnija sredstva, načine i postupke kojima nastavnik/ca može pomoći učenicima/ama u uspješnom učenju francuskog jezika **na svim nivoima**:

- dinamičnost i kreativnost u svim aktivnostima,
- tehnike usklađenosti glasa, ritma i pokreta u funkciji izgovora,
- tehnike: remue-méninges/brainstorming, association d'idée, questionnement ouvert,
- izbor odgovarajućeg jezičkog registra,
- variranje različitih aktivnosti u zavisnosti od interesovanja i mogućnosti učenika/ca,
- favorizovanje interaktivnog ili grupnog rada,
- podsticanje inicijative učenika/ca,
- oplemenjivanje nastave elementima igre, ritma, dramatizacije,
- unošenje civilizacijskih i interkulturalnih elemenata,
- svijest o tome da je nastavnik/ca često jedini primjer i veza sa francuskom kulturom,
- stalna svijest o ciljevima koje želimo postići,
- prilagođavanje nastave raznolikosti i posebnosti interesovanja i potreba učenika/ca,

- upotreba savremenih tehničkih sredstava,
- detaljno analiziranje teškoća u procesu učenja, kao i mogućeg raskoraka između očekivanih i postignutih rezultata,
- stalno ohrabrivanje i podsticanje učenika/ca na samostalno učenje,
- upoznavanje učenika/ca sa kriterijumom ocjenjivanja i dosljednost u tome.

Ne zanemarujući ostale funkcije, posebnu pažnju treba posvetiti razvoju sposobnosti komuniciranja uz visok stepen tečnosti i tačnosti. **U III i IV razredu** učenici/e uvježbavaju komunikativne sposobnosti razvijanjem vještina usmenog razumijevanja (slušanja), usmenog izražavanja (govora), pismenog razumijevanja (čitanja) i pismenog izražavanja (pisanja). Uvijek treba voditi računa o finoj ravnoteži između usmenih i pismenih aktivnosti. Pristup pisanoj formi izražavanja ima svoju pedagošku funkciju od samog početka učenja do postizanja višeg nivoa pismenog izražavanja (*allier l'écrit à l'oral*).

AKTIVNOSTI: RAZVIJANJE JEZIČKIH VJEŠTINA

Pri izboru aktivnosti povesti računa o **diferencijaciji i raznovrsnosti**.

1. Diferencijacija

Odaberi aktivnosti tako da odgovaraju različitim stilovima učenja (vizuelni, auditivni, kinestetički) i nivoima znanja vaših učenika/ca (slabiji/e, bolji/e učenici/e). Ako stalno koristite aktivnosti koje odgovaraju samo jednom stilu učenja, učenici/e kojima ne odgovara taj stil biće u neravnopravnom položaju i teže i sporije će učiti. Isto tako, ako sve aktivnosti zahtijevaju viši nivo jezičkih znanja i vještina, slabiji/e učenici/e će biti demotivisani/e i neće htjeti/moći u njima učestvovati.

2. Raznovrsnost

Treba imati na umu da smjenjivanje različitih oblika nastave (frontalnog, individualnog i rada u parovima i grupama), kao i smjenjivanje kraćih i dužih, bučnijih i tiših aktivnosti, perioda koncentrisane pažnje i opuštanja daje nastavi notu raznovrsnosti i pospješuje motivaciju.

USMENO RAZUMIJEVANJE – SLUŠANJE

Učenici/e usavršavaju sposobnost razumijevanja francuskih glasova, glasovnih grupa, naročito onih koje ne postoje u maternjem jeziku, zatim riječi, ritmičkih grupa i kraćih rečenica. Izgovor nastavnika/ce, kao i kvalitet snimljenog dokumenta veoma je značajan. Za slušanje se preporučuju pjesme frankofonih autora, kratki prikladni dijalози i drugi audio materijal. Podrazumijevaju se logički redoslijed cjeline slušanog materijala i veći broj ponavljanja. **U III i IV razredu**, pristupa se postepenom slušanju dužih tekstova i dijaloga, uz autentične zvukove za odgovarajuću situaciju (tzv. *bruitage*).

Prije slušanja, nastavnik/ca odgovarajućim aktivnostima priprema učenike/ce za uspješno prihvatanje sadržaja. One usmjeravaju učenikovu/cinu pažnju, provjeravaju poznavanje teme, leksike i sl.

Aktivnosti prije slušanja

Aktivnosti prije slušanja mogu obuhvatiti:

- razgovor o temi,
- predstavljanje sadržaja pomoću ilustracija ili fotografija,
- isticanje ključnih riječi i izraza,
- provjeravanje poznavanja teme,
- postavljanje zadatka koje treba da riješe tokom slušanja.

Aktivnosti u toku slušanja

Zadaci koji se postave mogu zahtijevati odgovore: zaokruživanjem, upisivanjem brojeva, QCM, dopunjavanjem slika, upisivanjem riječi ili njenih dijelova, nabrojanjem osoba i predmeta i sl.

Aktivnosti poslije slušanja

Provjeravanje razumijevanja odslušanog sadržaja može se vršiti raznovrsnim, brižljivo pripremljenim aktivnostima:

- verbalno: riječima, odnosno rečenicom,
- povezivanjem teksta sa slikama,
- upisivanjem riječi koje nedostaju ili traženih podataka,
- odgovorima tipa: *vrai/faux* ili QCM i sl.

USMENO IZRAŽAVANJE – GOVOR

Iako komunikativni pristup u nastavi obuhvata usklađen razvoj sve četiri vještine i integraciju njihove upotrebe, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju vještine govora koja učenicima/ama omogućava uspješno komuniciranje u svakodnevnim situacijama. Pažljiva priprema, prikladnost teme o kojoj će se govoriti, izbor ličnih tema i onih koje učenike/ce posebno interesuju, jasna i precizna uputstva, optimalan vremenski period za razmišljanje i pripremanje, kao i za sticanje sigurnosti da bi se što bolje izrazili, prezentiranje potrebnih riječi ili izraza u toku pripremanja za aktivnost, neki su od uslova za uspješno razvijanje ove vještine.

U ovim aktivnostima trebalo bi da učestvuje što veći broj učenika/ca; preporučuju se pripremne aktivnosti u paru ili manjim grupama kod zahtjevnijih zadataka, kako bi se svi uključili i sa većim stepenom sigurnosti i opuštenosti slobodno izrazili svoje misli pred drugovima/drugaricama. U cilju postizanja opuštenosti i prirodnosti koje smanjuju stepen inhibiranosti kod učenika/ca, treba podsticati odgovarajuće neverbalno izražavanje kao dopunu verbalnom. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja učenika/cu ne treba prekidati niti ispravljati, već mu/joj nakon izlaganja, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje, na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti.

PISMENO RAZUMIJEVANJE – ČITANJE

Cilj razvijanja ove vještine je osposobljavanje učenika/ca za samostalno čitanje nepoznatih autentičnih tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove namjene shvatanjem i utvrđivanjem osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, uočavanjem pojedinih detalja i implicitnog značenja.

Prilikom izbora tekstova vodi se računa o uzrastu učenika/ca i njihovim interesovanjima i željama. U tom smislu preporučuju se: stripovi, prospekti, pisma, brošure, novinski članci, izbor poezije, kratke priče, odlomci iz romana. Kada je to moguće, trebalo bi voditi računa o korelaciji nastavnih sadržaja, kao i o prethodnom znanju učenika/ce, budući da će mu/joj takav izbor teksta predstavljati podsticaj, motiv i doprinijeti da aktivnost bude opuštenija.

Aktivnosti prije čitanja teksta imaju za cilj pobuđivanje učenikovog/cinog interesovanja:

- remue-méninges,
- asocijacije, hipoteze,
- zaključivanje na osnovu naslova i ilustracija,
- aktiviranje prethodnog znanja i iskustva učenika/ca,
- prezentiranje ključnih riječi i izraza.

Aktivnosti u toku čitanja:

- unošenje određenih podataka u tabele,
- povezivanje teksta sa ilustracijom,
- podvlačenje određenih izraza,
- uspostavljanje redoslijeda pomiješanih slika, dijelova riječi ili rečenica i sl.

Aktivnosti kojima provjeravamo razumijevanje pročitanoog teksta:

- odgovori na pitanja,
- popunjavanje praznina u tekstu ili tabeli,
- odgovori *vrai/faux* ili *QCM*,
- davanje naslova određenim segmentima teksta,
- uspostavljanje hronološkog reda rečenica ili pasusa,
- transformacija teksta – forma dijaloga, intervjua, dramatizacija i sl.

PISMENO IZRAŽAVANJE – PISANJE

Cilj razvijanja vještine pisanja je osposobljavanje učenika/ce da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan, koherentan i u cjelini razumljiv način. Metodčki pristup pisanju podrazumijeva: poštovanje zadate teme, logički slijed događaja koji se opisuju, korišćenje odgovarajuće leksike, poštovanje gramatičkih i sintaksičkih pravila, pravopisa i interpunkcije, kao i određenu kreativnost u pismenom izražavanju na stranom jeziku.

Pisanje može biti **kontrolisano** (dovršavanje teksta, upoređivanje, pisanje prema modelu, popunjavanje slika, dijagrama, formulara – slikovni diktati ili diktati kao način provjere pravilnosti pisanja, transformacija rečenica variranjem različitih struktura) ili **slobodno i kreativno** (pisanje pisma, dijaloga, oglasa, izvještaja, pjesme, kratke priče, argumenata za i protiv, kritika, komentara). **Učenici/e koji/e polažu maturu** razvijaju sposobnost pisanja različitih tekstova o književnom djelu i sposobnost izražavanja i argumentovanja vlastitog mišljenja.

Gramatika

Prateći i poštujući ritam kojim učenici/e usvajaju znanja, treba voditi računa o skladu između komunikativnog i jezičko-gramatičkog nivoa postignuća. Metodološki pristup neophodan u radu na lingvističkom planu, učenju i uvježbavanju gramatike i fonetike ima veliki značaj u razvijanju komunikativne funkcije ili neke jezičke vještine, ostvarivanju dobrog i pravilnog izražavanja, postizanju fluidnosti i tačnosti iskaza (usmenog ili pismenog) - *harmoniser les progressions communicatives et grammaticales*. Postupnost uvođenja gramatičkih struktura kroz komunikativne vježbe u što realnijoj situaciji imalo bi za cilj da učenik/ca posmatranjem, uvježbavanjem, upotrebom, samostalno dođe do uspostavljanja i usvajanja gramatičkih zakonitosti – tzv. induktivni pristup.

Treba imati na umu da nije jednostavno stvoriti u učionici komunikativnu situaciju koja bi učenicima/ama bila istovremeno zanimljiva i korisna i koju bismo mogli nazvati "autentičnom". Da bi se moglo govoriti o komunikativnoj vrijednosti i funkciji neke aktivnosti, u okviru razvijanja bilo koje jezičke vještine, ona zahtijeva brižljive pripreme i mora zadovoljiti slijedeće kriterijume:

- *postojanje najmanje dva učesnika-izvođača aktivnosti*: uslov za interaktivna prožimanja, osjećaj bliskosti i uzajamne potpore, razmjenu informacija, mogućnost slobodnijeg izražavanja, kao i sticanje sigurnosti i samopouzdanja;
- *postojanje razloga za komunikaciju*: kao što je prenošenje informacija koje mogu biti nove, interesantne ili korisne za jednog od učesnika u komunikativnom procesu;
- *motivacija*: može se smatrati da je ovaj uslov najteže ostvariti u učionici gdje aktivnosti zapravo predstavljaju simulaciju autentične situacije, tako da se preporučuje unošenje što više elemenata frankofone civilizacije, kao i susreti sa izvornim govornikom, ukoliko je moguće (treba pribjegavati i tzv. indirektnim motivacijama kao što je motivaciono ocjenjivanje).
- *obavezno obezbjeđivanje dobijanja rezultata*, tj. proizvoda komunikativnih aktivnosti, zahvaljujući kojim je moguće napraviti evaluaciju kvaliteta prenošenja informacije (rezultat usmene komunikacije može biti audio-snimak, čijim preslušavanjem može da se poboljša izgovor, razvija mogućnost izražavanja, stiče sigurnost i samopouzdanje i sl.).

Metodika nastave francuskog jezika, osim kognitivnog ima i duboko humanistički aspekt. Ona omogućava i favorizuje autonomnost učenika/ce, podstiče na samostalnost i kreativnost u procesu učenja, ukazuje na neophodnost permanentnog razvijanja jezičkih kompetencija, značaj međusobnog razumijevanja, saradnje, uvažavanja, tolerancije, poštovanja različitosti, kulture dijaloga, interkulturalnog prožimanja i uvažavanja, kao i svestrano i široko usvajanje sposobnosti koje su primjenjive i u drugim disciplinama. Ona doprinosi razvijanju smisla za opservaciju, postavljanje pretpostavki, kritičkog mišljenja i tako značajno utiče na formiranje ličnosti u cjelini.

6. KORELACIJE MEĐU PREDMETIMA

Nastava stranih jezika je tijesno povezana sa svim nastavnim oblastima: prirodnim i društvenim naukama, naročito maternjim jezikom, umjetnošću, tehnologijom i fizičkom kulturom. Znanja stečena u ostalim oblastima služe kao tematska podloga za razvijanje jezičkih znanja i vještina.

Upotreba maternjeg jezika

Upotrebu maternjeg jezika u učionici svedite na najmanju moguću mjeru, ali nikada to ne činite na uštrb ostvarivanja postavljenih ciljeva. Navikavajte učenike/ce da u učionici koriste francuski jezik koliko god im to dozvoljava njihovo trenutno jezičko znanje, a maternji jezik upotrijebite kada je to efikasnije i produktivnije.

7. STANDARDI ZNANJA (ISPITNI KATALOG)

Standardi znanja su osnova za **praćenje realizacije ciljeva nastave, diferencirani su** po razredima i **služe za provjeravanje postignuća učenika/ca** na određenom nivou učenja. Standardi znanja su jedinstveni i oblikovani su na osnovu operativnih ciljeva i aktivnosti učenika/ca.

Standardi znanja se određuju prema modelima kriterijuma i skalama nivoa znanja koje je utvrdio Savjet Evrope u knjizi *Zajednički evropski okvir za žive jezike*. Standardi znanja se predstavljaju kroz opisne iskaze i formulacije – tzv. **deskriptore**. Oni treba da pokažu očekivani nivo postignuća učenika/ca u ovladavanju kompetencijama jezičkog komuniciranja (slušanje, govor, čitanje, pisanje) na određenom uzrastu i u određenoj fazi učenja.

Deskriptori treba da pomognu nastavnicima/ama u uspostavljanju jasnih i standardizovanih normi ocjenjivanja, provjeravanja znanja i izrade testova. Sama formulacija deskriptora treba **istovremeno** da odražava:

- **minimalni** osnov znanja i vještina u okviru postavljenog standarda,
- **maksimum** u postizanju znanja i vještina na određenom nivou,
- **primjerenu formulaciju** za ocjenjivanje i praćenje postignuća učenika/ca.

Primjer: *Mogu postavljati pitanja o željama i informacijama i na jednostavan način odgovarati* (deskriptor za govor nakon VI razreda).

Pitanje/odgovor: **Quelle heure est-il?** (Koliko je sati) **Il est 8h.** (Osam je sati)

Minimalni osnov bi predstavljao loš i nesiguran izgovor (pitanje/odgovor), ali sa razumljivim globalnim smislom.

Maksimum bi predstavljao tečan i jasan i siguran izgovor (pitanje/odgovor), sa jasnim i nedvosmislenim poznavanjem smisla iskaza.

Nastavnik/ca uz pomoć termina *odlično, vrlo dobro, dobro, dovoljno* ili *nedovoljno*, definiše i valorizuje postignuće i kvalitet produkcije brojčanom ocjenom od 1 do 5.

7.1. STANDARDI ZNANJA

Za postizanje standarda znanja, učenici/e treba da pokažu sljedeća jezička znanja i vještine:

Standardi znanja za I strani jezik

Slušanje

Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije suštinu i pojedine informacije u različitim vrstama jednostavnijih autentičnih iskaza na standardnom jeziku kao što su uputstva, obavještenja, oglasi, priče, neformalan razgovor, intervju, kviz,
- prepoznata okolnosti sporazumijevanja i raspoloženje govornika.

Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije suštinu i pojedine informacije u različitim vrstama autentičnih iskaza na standardnom jeziku kao što su tehnička uputstva, obavještenja, vijesti, oglasi, priče, neformalan razgovor, intervju, kviz, uz eventualne manje zvučne smetnje,
- prepoznata stavove, emocije i okolnosti interakcije.

Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije suštinu i pojedine informacije iz složenijeg govornog iskaza - oglasi, poruke, predavanja, informativne emisije, televizijske serije u kojima dominira standardni jezik,
- prepoznata stavove, emocije i okolnosti interakcije,
- prati tok događaja prilikom dužeg izlaganja,
- prati raspravu jasno raščlanjujući argumente za i protiv nekog stanovišta,
- prepoznaje i razlikuje registre jezika.

Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije govorni i standardni jezik o poznatim ili manje poznatim temama iz privatnog i društvenog života, čak i u bučnijoj atmosferi,
- razumije smisao i uoči bitne informacije u audio i video zapisima na standardnom jeziku (vijesti, intervjui, aktuelne reportaže, snimljene poruke, zabavne emisije),
- prepoznata registar,
- uoči stavove, ideje, mišljenja i emocije koje nijesu eksplicitno navedene
- razumije suštinu složenijih predavanja, govora, izvještaja i drugih oblika izlaganja koji se odnose na različite sfere ljudske djelatnosti,
- uglavnom razumije i prati dokumentarni i igrani film, intervju, televizijsku dramu.

Standardi znanja za I strani jezik

Govor

Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:

- prihvatljivo izgovora, pravilno naglašava riječi i koristi odgovarajuću intonaciju,
- se sporazumijeva u svakodnevnim govornim situacijama,
- traži i daje jednostavne informacije,
- opiše osobe, predmete, mjesta, događaje,
- izrazi emocije i naglasi ono što je za njega/nju bitno u nekom iskustvu ili događaju,
- izrazi mišljenje ili stav, obrazlažući ih na jednostavan, ali smislen način.

Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:

- ostvari komunikaciju pravilnim korišćenjem jezičkih sredstava uz manje oklijevanje,
- razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije o poznatim temama,
- izrazi emocije, stavove, mišljenje, uvjerenja na povezan način,
- govori o stvarima koje poznaje povezujući ih logički i hronološki,
- obrazloži svoje mišljenje iznoseći argumente i objašnjenja.

Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:

- započne i održava razgovor uz pravilno korišćenje jezičkih sredstava,
- govori o sopstvenom iskustvu i stvarima koje poznaje, detaljno opisujući ličnosti, predmete, mjesta, situacije, događaje,
- jasno izrazi emocije različitog intenziteta, vjerovatnoću, (ne)mogućnost, žaljenje, želju, molbu, pretpostavku,
- povezano i jasno izlaže o određenoj temi, naglašavajući bitne elemente i iznoseći pretpostavke i uzročno-posljedične veze,
- aktivno učestvuje u razgovoru, preuzimajući inicijativu ukoliko dođe do prekida u komunikaciji,
- u kraćem izlaganju na određenu temu nabraja, naglašava važne elemente, daje definicije, rezimira, donosi zaključke,
- govori o nekom aktuelnom dešavanju i objašnjava prednosti i mane različitih mogućnosti razvoja situacije.

Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:

- uz jasan prirodan izgovor i intonaciju govori umjerenom brzinom bez dužih pauza, čak i u situacijama kada ne može da se sjeti prave riječi, gramatičke strukture ili oblika,
- komunicira sa određenom lakoćom i spontanošću, tako da je moguć visok stepen razmjene ideja, a da pritom ne dolazi do većih nesporazuma,
- istakne sopstveno iskustvo i poznavanje stvari, izlaže i brani svoje mišljenje,
- se uključuje i aktivno učestvuje u većini razgovora određenog trajanja o opštim temama čak i u bučnijoj atmosferi,
- planski priprema kraće izlaganje i ilustruje ga odgovarajućim primjerima,
- rezimira sadržaj teksta ili govorne interakcije,
- izrazi svoje mišljenje i brani ga tokom diskusije, koristeći objašnjenja, argumente i komentare,
- aktivno učestvuje u neformalnoj diskusiji na različite teme, jasno izlaže svoje stavove, procjenjuje druge prijedloge, rezimira i donosi zaključke,
- na jasan način izlaže pripremljeno predavanje, navodeći razloge za i protiv nekog posebnog stanovišta i iznoseći prednosti i mane različitih opcija.

Standardi znanja za I strani jezik**Čitanje**

Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:

- prepozna različite vrste tekstova,
- razumije glavne informacije iz teksta na poznatu temu,
- pronađe posebnu informaciju u tekstu pisanom na standardnom jeziku,
- razumije jednostavnija uputstva.

Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije razne vrste tekstova sa nepoznatim temama pisane složenijim jezikom,
- brzo pročita složeniji tekst, uočavajući najvažnije dijelove,
- razumije složenija uputstva.

Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:

- samostalno čita, prilagođavajući način i brzinu čitanja vrsti i prirodi teksta,
- odredi opšti smisao i izdvoji bitne informacije u dužem i kompleksnijem autentičnom tekstu (novinski članci, pisma, reportaže, odlomci iz književnih djela),
- prepozna implicitne iskaze u tekstu,
- razumije članke i izvještaje o savremenim problemima društva u kojima autori iznose lični stav ili posebno gledište,
- razumije smisao kraćih književnih i poetskih tekstova.

Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:

- razumije ključne ideje prezentirane eksplicitno ili implicitno jer posjeduje bogat i aktivan leksički fond,
- brzo uočava najvažnije informacije u dužem i složenom tekstu,
- razumije tekstove o savremenim problemima društva u kojima se iznose mišljenja, argumenti i kritike,
- razumije ideje i objašnjenja iz specijalizovanih članaka uz pomoć rječnika,
- čita autentične, informativne i književne tekstove i daje rezime ili kritiku.

Standardi znanja za I strani jezik

Pisanje

Na kraju I razreda učenik/ca je u stanju da:

- poznaje pravila interpunkcije i pravopisa,
- primjenjuje gramatička pravila i vokabular u novom kontekstu,
- piše kratke tekstove jednostavnim rečenicama jasno povezujući ideje,
- ispunjava formular,
- opisuje događaje, mjesta, osjećanja i iznosi sopstveno mišljenje o bliskim temama,
- vodi prepisku (poruka, neformalno pismo) o poznatim temama.

Na kraju II razreda učenik/ca je u stanju da:

- jednostavno piše o svakodnevnim i nešto specifičnijim temama na osnovu sopstvenog iskustva i da pritom iskaže lične poglede i mišljenja,
- pravilno strukturira tekst jasno povezujući ideje,
- koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (formalno i neformalno pismo, e-mail, opis ljudi, mjesta, događaja, situacije).

Na kraju III razreda učenik/ca je u stanju da:

- na iscrpan i jasan način piše tekstove o različitim temama,
- koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (formalno i neformalno pismo, CV, izvještaj, priču, komentar, esej),
- koristi odgovarajuće jezičke strukture, vokabular, uz pravilnu interpunkciju i pravopis,
- izvrši sintezu informacija i argumenata prikupljenih iz različitih izvora,
- napiše esej ili izvještaj iznoseći prednosti i mane različitih stavova na uvjerljiv način,
- napiše članak o filmu, knjizi ili pozorišnoj predstavi.

Na kraju IV razreda učenik/ca je u stanju da:

- koristi prikladan vokabular, idiomatske izraze, složenije jezičke strukture uz pravilnu interpunkciju i pravopis,
- pravilno strukturira tekst jasno povezujući ideje odgovarajućim jezičkim sredstvima,
- koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta teksta (formalno pismo, rezime, članak, izvještaj, priču, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta),
- piše kritički osvrt na neki kulturni događaj,
- napiše esej ili izvještaj, metodično gradeći argumentaciju uz odgovarajuće naglašavanje bitnih detalja.

7.2. KATALOG ZNANJA

Katalog znanja predstavlja sumarni pregled jezičke građe, vještina i komunikativnih funkcija na kraju obrazovnog ciklusa.

Jezički sadržaji	
<p>PHONÉTIQUE L'opposition entre les sons proches Le rythme et l'intonation Le rythme et le sens</p> <p>LE NOM Les marques du féminin Le pluriel des mots composés La nominalisation Qualifier et modifier le nom par l'adjectif qualificatif; la proposition relative; la préposition+nom; la préposition+INF</p> <p>L'ARTICLE Indéfini, défini, partitif, contracté</p> <p>L'ADJECTIF Le féminin des adjectifs Les adjectifs de couleur invariables Le comparatif Le superlatif (rélatif/absolu) Les adjectifs indéfinis Les adjectifs dont le sens change selon leur position par rapport au nom Les adjectifs numériques – cardinaux et ordinaux</p> <p>LE PRONOM Le pronom relatif – qui, que, dont, où et le pronom relatif composé: auquel, à qui... Le pronom démonstratif: celui-ci... Le pronom démonstratif+relatif: celui que, celui qui... Les pronoms indéfinis Le pronom personnel complément Le pronom personnel+IMPERATIF Les pronoms adverbiaux: en, y Le pronom possessif Le pronom en (...un,...quelques-uns) La place de deux pronoms qui se suivent: (me/le, le/lui, m'en, les y...)</p>	<p>L'ADVERBE Les adverbes, les prépositions et les locutions adverbiales exprimant: l'espace; le lieu (à l'intérieur, en haut, au-dessus, loin, à côté de...) Les adverbes en –ment La préposition</p> <p>LA CONJONCTION Parce que, puisque Les conjonctions suivies du subjonctif</p> <p>L'INTERJECTION</p> <p>SYNTAXE L'interrogation indirecte; la phrase interro-négative Le discours rapporté au présent (la concordance des temps) La subordonnée conditionnelle: si+présent, si+imparfait; La phrase impersonnelle L'expression de la quantité (l'adjectif et le pronom indéfini; les verbes à valeur quantitative) L'enchaînement des idées: la succession (d'abord, ensuite, puis, alors, enfin) L'interrogation: qui est-ce qui, qui est-ce que; Les propositions complétives La subordonnée conditionnelle: si+plus-que-parfait Le discours rapporté au passé (la concordance des temps): exprimer l'antériorité, la postériorité, la simultanéité L'expression de la durée (il y a, depuis, dans, ça fait...)</p>

Jezički sadržaji

LE VERBE

L'emploi des temps à l'indicatif: venir de +INF; aller, être en train

L'imparfait/le passé composé

Le conditionnel présent et passé

Le passif

Situer dans le temps: avant que, jusqu'à ce que, au moment où, pendant que, quand, lorsque, dès que, chaque fois que.

Le gérondif

Le participe présent

ne pas +INF.

Localiser dans le temps par rapport à un moment précis: (l'année précédente/suivante; plus tard...)

Le déroulement de l'action: se mettre à +INF., continuer de+INF., arrêter de+ INF

Le plus-que-parfait

Le futur antérieur

L'infinitif présent et passé

Le participe présent et passé

Le subjonctif pour exprimer: le but, la possibilité, le doute, la crainte, le goût, la préférence

Le passé simple

Le subjonctif passé

L'emploi des modes dans les subordonnées

LES STRUCTURES

Les articulateurs logiques pour exprimer:

- la cause (à cause de, vu que, sous prétexte que, tout comme, étant donné que et les verbes exprimant la cause)

- la conséquence (donc, par conséquent, tellement/tant/si...que)

- la condition (si, en cas de, à condition de, sauf...)

- l'opposition (bien que+subjonctif; pourtant, cependant, quand même, malgré tout)

La proposition infinitive

Les constructions avec l'infinitif

La subordonnée de comparaison

La mise en relief: c'est...que/c'est...qui

Double négation: ne...ni...ni, jamais, personne, plus, rien, nulle part

Les propositions participiales

Les articulateurs logiques pour exprimer:

- le but (de façon à; pour+INF; pour la fin que+subjonctif)

- la concession (même si, quand même, bien que, malgré+nom)

- la condition concessive (même si+IND; à supposer que+subj; quand bien même+indicatif)

L'emploi des articulateurs logiques pour:

- généraliser, situer dans le temps, comparer, juxtaposer, mettre en valeur, modaliser, éviter de nommer (ex: tournures impersonnelles; les indéfinis; la transformation passive)

La subordination

La coordination

LA RESTRICTION: NE...QUE

Les mots de coordination (et, mais, ou, car, ni)

L'ENCHAÎNEMENT DES ARGUMENTS

Répérer et assurer la cohésion du texte et du discours

Les procédés d'analyse d'un texte

VJEŠTINE	KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE
<p>SLUŠANJE Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije suštinu i pojedine informacije u različitim vrstama autentičnih govornih tekstova kao što su uputstva, vijesti, obavještenje, oglas, izvještaj, komentar, govori, priče, neformalan razgovor, intervju, diskusija, kviz, radio-drama, - rezimira glavne ideje teksta, konkretnog ili apstraktnog, - uočava stavove, ideje, mišljenja i emocije, - razumije i ono što nije eksplicitno navedeno. <p>GOVOR Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima korektan izgovor, pravilno naglašava riječi i koristi odgovarajuću intonaciju, - sporazumijeva se u svakodnevnim govornim situacijama u interkulturalnim okolnostima, - ostvaruje komunikaciju korišćenjem odgovarajućih jezičkih sredstava (leksika, gramatika, registar), - povezano i jasno izlaže o poznatoj temi. <p>ČITANJE Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje vrstu i namjenu teksta, - razumije suštinu i pojedine informacije u autentičnim pisanim tekstovima kao što su pisma, brošure, novinski članci, književni tekstovi, - razumije veze između dijelova teksta, - zaključuje o značenju nepoznate riječi iz konteksta, - prepoznaje stavove i emocije koji nijesu eksplicitno navedeni. <p>PISANJE Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koristi prikladan vokabular, idiomatske izraze, složenije jezičke strukture uz korektnu interpunkciju i pravopis, - logično strukturira tekst jasno povezujući ideje odgovarajućim jezičkim sredstvima, - koristi odgovarajući registar u pisanju različitih vrsta tekstova (formalno pismo, rezime, članak, izvještaj, priča, sastav u kome iznosi argumente za i protiv nekog gledišta), - piše kritički osvrt na neki kulturni događaj, - piše esej ili izvještaj, metodično gradeći argumentaciju uz odgovarajuće naglašavanje bitnih detalja. 	<p>DRUŠTVENI KONTAKTI Učenik/ca poznaje fraze koje se koriste pri upoznavanju, predstavljanju, pozdravljanju prilikom dolaska i odlaska, formalnom i neformalnom oslovljavanju, čestitanju.</p> <p>TRAŽENJE I DAVANJE INFORMACIJA Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije, postavlja pitanja i odgovara na njih; - nabraja, daje definicije, opisuje (ljude, mjesta, predmete, procese), pripovijeda. <p>IZRAŽAVANJE STAVOVA, EMOCIJA, MODALNOSTI Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražava <i>stavove, mišljenje, uvjerenja</i>: slaganje/neslaganje, uvjerenost, nesigurnost, sumnju, odobravanje/neodobravanje, protest, - izražava <i>modalnost</i>: stepen vjerovatnoće, mogućnost/nemogućnost, neophodnost, obavezu, sposobnost, dozvolu, želju, namjeru, - izražava <i>emocije</i>: zadovoljstvo/nezadovoljstvo, sreću, tugu, strah, ohrabrenje, bol, zabrinutost, iznenađenje, zahvalnost, žaljenje, interesovanje, nezainteresovanost. <p>DOGOVARANJE I UBJEĐIVANJE Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predlaže zajedničke aktivnosti, prihvata/odbacuje prijedlog, daje uputstva, izražava molbu, sugestiju i prihvata je ili odbija, traži i nudi pomoć, odgovara na zahtjev, savjetuje, preporučuje, kritikuje, upozorava, traži i daje dozvolu, zabranjuje, poziva, prihvata/odbija poziv. <p>ORGANIZACIJA DISKURSA Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - započinje i mijenja temu, uzima riječ, - izražava svoje mišljenje, nabraja, navodi primjere, pravi poređenja, ističe, iznosi pretpostavke, izražava uzrok i posljedicu, daje definicije, rezimira, traži mišljenje, donosi zaključke, - iznosi i brani svoje mišljenje argumentima i objašnjenjima. <p>PREVAZILAŽENJE PROBLEMA U KOMUNIKACIJI Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - traži da se iskaz ponovi, traži objašnjenje, traži da se riječ <i>speluje</i> /napiše, - zna da <i>speluje</i>, razjašnjava eventualne nejasnoće u komunikaciji.

8. NAČINI PROVJERAVANJA ZNANJA I OCJENJIVANJA

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika/ca se vrši **kontinuiranim** praćenjem aktivnosti na časovima, prilikom rada u grupama ili parovima na zajedničkim projektima i zadacima, prilikom individualnog izlaganja ili tumačenja i razumijevanja različitih vrsta tekstova, uvijek imajući u vidu cilj postignuća u predviđenoj godini ili ciklusu učenja.

Provjeravanje znanja je sastavni dio nastave jezika i poželjno je da se obavlja na svakom času. **Cilj** provjeravanja znanja je da učenik/ca dobije povratnu informaciju o svom radu i da ukaže nastavnicima/ama o uspješnosti metoda rada. Na početku školske godine ili ciklusa može se izvršiti početno provjeravanje - **évaluation pronostique** (odnosi se na učenike/ce koji/e su prethodno učili/e francuski jezik), na osnovu kojeg nastavnik/ca dobija opšti utisak o prethodnom, postojećem znanju učenika/ce. Ovo provjeravanje, naravno bez ocjenjivanja, služi kao dobra orijentacija u pripremanju i organizovanju časova i metodičkom pristupu u budućem radu. Dalje, tokom cijele godine, nastavnik/ca sa učenicima/ama analizira rezultate provjeravanja i ocjenjivanja postignuća i na osnovu toga oni/one zajedno planiraju dalje aktivnosti, tražeći sredstva, načine i metode za poboljšanje rezultata. Riječ je, dakle, o tzv. dijagnostičnom provjeravanju - **évaluation diagnostique** koje se, zbog činjenice da ima istu važnost i za nastavnika/cu i za učenika/cu, uklapa u formativno provjeravanje (**évaluation formative**) koje se odvija tokom cijelog procesa učenja, kontinuirano tokom čitave školske godine. Nastavnik/ca treba da vodi evidenciju o praćenju učenika/ca koja sadrži sve relevantne podatke (ocjene sa pismenih zadataka i testova, praćenje aktivnosti na času, redovnost i kvalitet izrade domaćih zadataka itd).

Radi uspješnijeg i objektivnijeg ocjenjivanja, preporučuju se češće i kraće provjere znanja i napredovanja učenika/ca putem izrade testova, kontrolnih zadataka, pismenih vježbi, upitnika, diktata itd. (10-15 minuta) nakon svake obrađene nastavne jedinice, uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek sugerišući učenicima/ama jače i slabije strane. Nastavnik/ca na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik/ca, sa svoje strane, u svakom trenutku zna sopstveni nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Provjeravanje znanja **ne podrazumijeva** uvijek i ocjenjivanje. Svako provjeravanje i ocjenjivanje znanja treba sprovoditi prema **unaprijed** utvrđenim i jasnim kriterijumima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika/ca. Ovakvo provjeravanje predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku/ci i nastavniku/ci u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća.

Na kraju određenog višegodišnjeg perioda - ciklusa vrši se konačno - finalno provjeravanje znanja, bilo da je riječ o internoj ili eksternoj evaluaciji - **évaluation sommative** - kao pokazatelju opšteg nivoa znanja.

Nastavnik/ca treba da podstiče **samoocjenjivanje - auto-évaluation** učenika/ca kao jedan od ključnih elemenata **formativne evaluacije** za aktivno uključivanje učenika/ca u proces učenja, ocjenjivanja i vrednovanja znanja. To se može postići formiranjem radne fascikle (**portfolio**), u kojoj učenici/e čuvaju odabrane radove, listu kriterijuma o sopstvenom napredovanju, diplome, seminarske radove ... Portfolio daje pregled i informacije o učenikovom/cinom individualnom razvoju u dužem vremenskom periodu i, ukoliko se postigne verifikacija kod nadležnih službi Savjeta Evrope, takav dokument automatski stiče međunarodnu prohodnost i valorizaciju.

Ocjenjivanje je brojčano, u skladu sa *Zakonom o stručnom obrazovanju*, a prema standardima koje određuju deskriptori nivoa znanja. **Konačnu ocjenu** ne treba izvoditi na osnovu proste aritmetičke sredine ocjena na kraju svakog klasifikacionog perioda ili na osnovu ocjena iz završnih pismenih zadataka. Svaka **konačna ocjena** treba **istovremeno** da odražava **stvarni** i **mjerljivi** napredak koji su učenici/e postigli/e tokom školovanja, **utisak** predmetnog nastavnika/ce o napredovanju i realnu i objektivnu **procjenu** samog/same učenika/ce o sopstvenom znanju.

Načini provjeravanja i ocjenjivanja vještina

Čitanje i slušanje

Način provjeravanja i ocjenjivanja sposobnosti razumijevanja pisanog teksta (čitanje) i usmenog razumijevanja (slušanje) sprovodi se *usmeno* (odgovori na pitanja o tekstu, razgovor, kratki rezime, utvrđivanje redosljeda paragrafa ili slika itd) ili *pismeno* (odgovori na pitanja o tekstu, da/ne odgovori ili kraći odgovori, popunjavanje praznina, objašnjenje ključnih riječi opisno ili putem sinonima itd).

Govor

Vještina usmenog izražavanja (govor) se provjerava i ocjenjuje kroz više elemenata: tačnost i jasnoća izražavanja, izgovor (akcent), koherentnost i povezanost izražavanja (logički slijed), poznavanje teme, prilagođenost jezičkog izraza situaciji (govorniku), bogatstvo i pravilna upotreba leksike, gramatička pravilnost, građenje rečenice itd.

Pisanje

Provjeravanje i ocjenjivanje pismenog izražavanja (pisanje) se bazira na ispunjenju odgovarajućih zahtjeva u pogledu *forme* (poruka, kraće pismo, formalno pismo, esej, rezime itd.), *stilskih karakteristika* (prilagođenost jezičkog izraza temi, preglednost i jasnoća izražavanja, red riječi, jezički registar, koherentnost i povezanost misli i ideja itd) i *jezičkih i gramatičkih sadržaja* (gramatička pravilnost u upotrebi vremena, zamjenica, mjesta pridjeva itd., bogatstvo leksike, pravopis itd).

*O postupcima i modalitetima prilikom provjere i ocjenjivanja znanja vidjeti više u odjeljku **Didaktička uputstva**.

Pismeni zadaci

Rade se **dva** pismena zadatka, **po jedan na kraju polugodišta**.

Pismeni zadaci se rade **dva** školska časa (**blok časovi ili dva uzastopna časa**).

Pismeni zadaci predstavljaju konačnu provjeru znanja i neku vrstu sumarne provjere postignuća učenika/ca u proteklom periodu. Koncipiranje i sadržaj pismenih zadataka treba osmisliti tako da predstavljaju objektivnan presjek najvažnijih vještina koje su se sa učenicima/ama uvježbavale i radile tokom godine, sa jasnim upućivanjem na standarde znanja za određeni nivo.

Ocjena na pismenom zadatku ne treba da bude i **presudno mjerilo** prilikom zaključivanja završne ocjene, već jedan od ključnih faktora za njeno konačno formiranje.

9. RESURSI ZA REALIZACIJU NASTAVE

a) Materijalni uslovi

Za kvalitetno izvođenje nastave francuskog jezika neophodno je obezbijediti dobre uslove za opremanje učionice, formirati elementarni bibliotečki fond (knjige, rječnici, gramatike, metode, stripovi, poster, geografske karte, časopisi, audio i video materijal).

b) Standardi i normativi

Nastava francuskog jezika trebalo bi da se izvodi u posebnoj učionici, sa mogućnošću dobrog zatamnjenja i učeničkim namještajem koji ne bi trebalo da zauzima previše prostora. Preporučljivo je da uz učionicu postoji i kabinet za nastavnika/cu, za odlaganje opreme i učila, pripremu za čas ili obavljanje konsultacija. Nastavnik/ca bi trebalo da ima na raspolaganju grafoskop, kasetofon, CD plejer, televizor, video-rikorder, kompjuter (sa stalnim priključkom na Internet).

Uprava škole, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i nauke, nevladinim sektorom, Francuskim kulturnim centrom u Podgorici, lokalnom upravom itd. treba permanentno da radi na stvaranju pomenutih preduslova.

c) Okvirni spisak literature i drugih izvora

(prema slobodnom izboru nastavnika/ce zavisno od potreba učenika/ca i nastave)

Pored udžbenika preporučenih i **odobrenih** od strane Ministarstva, nastavnici/e su slobodni/e da u nastavi koriste i druge metode i priručnike za ostvarivanje ciljeva predviđenih programom.

Didaktička literatura

1. Auger, H.: *Jeux pour parler, jeux pour créer*, Clé International; Pariz, 1991.
2. Calbris, G.: *Gestes et communication*, Clé International; Pariz, 1991.
3. Champagné Muzar, C., Bourdages, J.: *Le point sur la phonétique*, Clé International; Pariz, 1993.
4. Cornaire, C.: *La compréhension orale*, Clé International; Pariz, 1998.
5. Cyr, P., Germain, C.: *Les stratégies d'apprentissage*, Clé International; Pariz, 1996.
6. de Carlo, M.: *Interculturel*, Clé International; Pariz, 1998.
7. Geneviève, Z.: *Enseigner une culture étrangère*, Clé International; Pariz, 1991.
8. Jacquet, J.: *Oral/Ecrit, Lecture/écriture*, Clé International; Pariz, 1991.
9. Lancien, T.: *Le multimedia*, Clé International; Pariz, 1998.
10. Papo, E.: *Littérature et communication en classe de langue*, Clé International; Pariz, 1991.
11. Patrice, J.: *Activités ludiques*, Clé International; Pariz, 1998.
12. Tagliante, C.: *Classe de langue; Evaluation*, Clé International; Pariz, 1991.
13. Vigner, G.: *Enseigner le français comme langue seconde*, Clé International; Pariz, 2001.

Gramatike

1. Drašković, V.: *Gramatika za osnovnu školu*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1995.
2. Grevisse, M.: *Le Bon usage*, Duculot; Pariz, 1986.
3. Papić, M.: *Gramatika francuskog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1984.
4. Vicher, A.: *Grammaire progressive pour les adolescents*, Clé International; Pariz, 2002.

Rječnici

1. Dayre, J., Deanović, M., Maixner, R.: *Dictionnaire croate-français*, Dominović; Zagreb, 1996.
2. Dictionnaires le Robert : *Dictionnaire du français*, Clé International ; Pariz, 1999.
3. Dictionnaires le Robert : *Le Petit Robert, dictionnaire de la langue française*, Clé International ; Pariz, 2000.
4. Drašković, Dr V.: *Francusko-srpskohrvatski frazeološki rečnik*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; Beograd, 1990.
5. Jovanović, S. A. i saradnici: *Savremeni francusko-srpskohrvatski rečnik sa gramatikom*, Prosveta; Beograd, 1991.
6. Jovanović, S. A. i saradnici: *Savremeni srpskohrvatsko-francuski rečnik*, Prosveta; Beograd, 1991.
7. Marković, R.: *Francusko-srpski rečnik*, BIGZ; Beograd, 1999.
8. Putanec, V.: *Francusko-hrvatski ili srpski rječnik*, Školska knjiga; Zagreb, 1982.

10. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA

Francuski jezik u stručnoj školi mogu predavati nastavnici/e koji/e su završili/e studije francuskog jezika i književnosti na filološkim ili filozofskim fakultetima u zemlji ili ukoliko posjeduju komplementarne diplome inostranih univerziteta, koje su nostrifikovane od strane nadležnih službi.

Katalog znanja - predmetni program FRANCUSKI JEZIK - prvi strani jezik za srednje stručne škole prilagodila je komisija u sledećem sastavu:

Ljubica Krstonijević, predsjednik
Marina Mirović - Vlajin, član
Edina Mandić - Abdić, član

